

Številka: 350-092/2026-2
Ljubljana, dne 10. 08. 2026

MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Štefanova ulica 005
1000 Ljubljana
SLOVENIJA

**Zadeva: OPPN 16 Baragovo semenišče in Gospodarsko razstavišče: Mnenje k predlogu plana
Občinski podrobni prostorski načrt 16 Baragovo semenišče in Gospodarsko razstavišče, ID:
1458; (drugo mnenje po ZUreP2)**

Skladno z vašo vlogo številka: 350-88/2019-2711-24, datum: 14. 7. 2026, vam posredujemo mnenje po 114. členu Zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS, št. 61/17 s spremembami in dopolnitvami) za segment zdravje ljudi za predlog plana Občinski podrobni prostorski načrt 16 Baragovo semenišče in Gospodarsko razstavišče, ID: 1458.

Zahtevek za izdelavo mnenja izvira iz poziva Mestne občine Ljubljana, Oddelek za urejanje prostora, številka: 3505-4/2018-996, datum: 10. 7. 2026, ki je bil kot nosilcu urejanja prostora posredovan Ministrstvu za zdravje in priložen vaši vlogi.

V pregled za izdelavo mnenja smo prejeli naslednjo dokumentacijo, objavljeno na spletni povezavi <https://mol.sharefile.eu/public/share/web-sb2d8c8d9a38047b5828ee347db65b8a6>:

- Občinski podrobni prostorski načrt 16 Baragovo semenišče in Gospodarsko razstavišče; izdelovalec: Ljubljanski urbanistični zavod, d.d., Verovškova ulica 64, 1000 Ljubljana; št. projekta: 8375; datum: junij 2026.
- Okoljsko poročilo za OPPN 16 Baragovo semenišče in Gospodarsko razstavišče (Mestna občina Ljubljana); izdelovalec: IPSUM, okoljske investicije, d.o.o., Ljubljanska 72, 1230 Domžale; št. projekta: 388-02/21; datum: april 2022, dopolnitev: december 2024, avgust 2025, februar 2026, junij 2026.

Kot izhodišče za izdelavo mnenja smo uporabili naslednjo zakonodajo in kriterije:

- Drugi odstavek 4. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo s spremembami in dopolnitvami),

- Uredba o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje, Ur.l. RS, št. 9/2009 in 44/22 – ZVO-2,
- Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2),
- Kriteriji za ugotavljanje sprejemljivosti planov s stališča pristojnosti varovanja zdravja ljudi pred vplivi iz okolja v postopkih celovite presoje vplivov na okolje (Verzija 2), ki so objavljeni na spletni povezavi (https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZ/DOKUMENTI/Preventiva-in-skrb-za-zdravje/okolje-in-zdravje/Kriteriji_MZ_CPVO-2013.pdf).

V zvezi z izdelavo mnenja smo opravili tudi kartografski ogled lokacije. Kartografske podatke smo pregledali na naslednjih spletnih straneh:

- Atlas okolja: http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso
- Atlas voda: <https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e>
- GIS občin: <https://gis.iobcina.si/gisapp/login.aspx?a=ljubljana>
- Google zemljevidi: <https://www.google.com/maps/@46.0587008,14.5260544,13z?entry=ttu>

Pri izdelavi mnenja smo upoštevali tudi:

- Mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov plana na okolje za segment zdravje ljudi za plan Občinski podrobni prostorski načrt 16 Baragovo semenišče in Gospodarsko razstavišče, Mestna občina Ljubljana, pod št. 354-346/2019-2 (256) z dne 16. 12. 2019,
- Prvo mnenje k osnutku plana Občinski podrobni prostorski načrt 16 Baragovo semenišče in Gospodarsko razstavišče, Mestna občina Ljubljana, pod št. 354-346/2019-6 (256) z dne 18. 5. 2022,
- Prvo mnenje na osnutek Občinskega podrobnega prostorskega načrta 16 Baragovo semenišče in Gospodarsko razstavišče, Mestna občina Ljubljana, ID 1458, Mnenje po dopolnitvi dokumentacije, pod št. 354-346/2019-8 (256) z dne 16. 1. 2025 in
- Prvo mnenje na osnutek Občinskega podrobnega prostorskega načrta 16 Baragovo semenišče in Gospodarsko razstavišče, Mestna občina Ljubljana, ID 1458, Mnenje po drugi dopolnitvi dokumentacije, pod št. 354-346/2019-10 (256) z dne 31. 7. 2025,

ki jih je za potrebe Ministrstva za zdravje izdelal Nacionalni inštitut za javno zdravje.

PREVERITEV UPOŠTEVANJA MNENJA NA OSNUTEK PLANA IN UPOŠTEVANJA PREDPISOV S PRISTOJNOSTI MINISTRSTVA ZA ZDRAVJE V PLANU

V obravnavanem predlogu plana je bilo mnenje Ministrstva za zdravje, podano na osnutek plana, upoštevano.

V obravnavanem predlogu plana so bili predpisi s pristojnosti Ministrstva za zdravje ustrezno upoštevani.

MNENJE O SPREJEMLJIVOSTI IZVEDBE PLANA Z VIDIKA VPLIVOV NA ZDRAVJE LJUDI

Na podlagi podatkov, navedenih v predloženi dokumentaciji, menimo, da je izvedba plana Občinski podrobni prostorski načrt 16 Baragovo semenišče in Gospodarsko razstavišče z vidika vplivov na zdravje ljudi po zgoraj citiranem predlogu sprejemljiva.

OPOZORILO GLEDE ZAGOTAVLJANJA ZDRAVEGA BIVALNEGA OKOLJA

Opozarjamo, da predlagani ukrepi za zmanjšanje obremenjenosti s hrupom na območju OPPN v pomembnem delu temeljijo na pasivni zaščiti stavb. Zagotavljanje pasivne zaščite v primeru novogradenj ni celovita, oz. trajnostna rešitev varstva pred hrupom, saj ne zmanjšuje hrupa v okolju in ne zagotavlja sama po sebi kakovostnega zunanjega bivalnega okolja.

Na grafični prilogi G.3: Celotna obremenitev s hrupom po izvedbi plana, leto 2045, kazalca L_{dvn} in L_{noč} (Elaborat: Strokovne podlage za okoljsko poročilo novelacija strokovne ocene obremenitve s hrupom stran 131) je razvidno, da lahko zvezna gradnja stavb ob prometnicah pomembno prispeva k zmanjšanju širjenja hrupa v notranjost območja. Takšna prostorska zasnova lahko omogoči mirnejše notranje površine za bivanje, druženje, rekreacijo in sprostitve.

Pri nadaljnjem načrtovanju naj se zato preverijo možnosti za prednostno zmanjševanje hrupa pri viru in na poti širjenja, vključno z možnostjo umirjanja prometa oz. omejitve hitrosti na 30 km/h na cestah, ki pomembno prispevajo k obremenjenosti območja s hrupom. Zelene površine in zasaditve ob prometnicah so pomembne za kakovost prostora, senčenje in mikroklimo, vendar praviloma ne predstavljajo učinkovite protihrupne zaščite. Pri nadaljnjem načrtovanju naj se upoštevajo tudi cilji zmanjševanja izpostavljenosti prebivalcev hrupu v okolju, skladno z usmeritvami Direktive 2002/49/ES, Svetovne zdravstvene organizacije in Operativnega programa varstva pred hrupom.

PRIPOROČILO GLEDE ELEKTROMAGNETNEGA SEVANJA

Večjo obremenitev lahko povzroči bližina močnejših virov sevanja, kot so visokonapetostni daljnovodi (napetosti 110 kV ali več), bazne postaje mobilne telefonije ter radijski in televizijski oddajniki (vir: <https://www.gov.si teme/obremenitev-okolja-z-elektromagnetnim-sevanjem/>).

Na območju OPPN so štiri bazne postaje, zato priporočamo upoštevanje načela previdnosti pri umeščanju novih zgradb v bližino obstoječih baznih postaj. Pripravljavci prostorskih aktov naj bodo pozorni (z vidika oddaljenosti od vira in višine predvidene novogradnje), da obstoječi visokofrekvenčni viri (glede na njihovo višino, uporabljen frekvenčni pas, način prenosa podatkov, usmerjenost anten ipd.) ne bodo predstavljali morebitnega tveganja za zdravje ljudi zaradi izpostavljenosti visokofrekvenčnemu elektromagnetnemu sevanju.

Za napajanje območja OPPN bo treba zgraditi več transformatorskih postaj. Za njihovo vključitev v sredjenapetostno omrežje bo treba zgraditi tudi 20-kV kablovode. Čeprav transformatorske postaje in predvideni kablovodi praviloma ne predstavljajo pomembnejšega vira obremenjevanja okolja z nizkofrekvenčnim elektromagnetnim sevanjem, se v skladu z Uredbo o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju štejejo za nove vire elektromagnetnega sevanja.

POJASNILA V ZVEZI Z OCENJEVANJEM VPLIVOV NA ZDRAVJE LJUDI:

Izhodišča, ki so bila uporabljena za mnenje o verjetnem pomembnem vplivu na zdravje ljudi, so naslednja:

- Odločitve o sprejemljivosti vplivov na zdravje temeljijo na mejnih vrednostih za onesnaženost okolja, ki so določene z veljavno slovensko zakonodajo s področja okolja (npr. za onesnaženost zraka, hrup v naravnem in življenjskem okolju, kakovost pitne vode, itd.)

ter drugih nacionalnih predpisih s področja ravnanja z okoljem, ki določajo mejne vrednosti, pravila ravnanja in podobno (npr. predpisi s področja urejanja emisij v vode in zrak, ravnanje z odpadki, itd.).

- Pri ocenjevanju vplivov poleg zakonodaje upoštevamo tudi strokovne smernice SZO in usmeritve Evropske Komisije, da dolgoročno zmanjšujemo onesnaževanje okolja za doseganje zastavljenih ciljev (*Akcijski načrt* EU za ničelno onesnaževanje, Evropski zeleni dogovor, ...).
- V primeru presoje vpliva hrupa na zdravje in počutje ljudi pri oceni smiselno upoštevamo tudi smernice Svetovne zdravstvene organizacije iz leta 2018. Pri novih posegih v okolje upoštevamo tudi Uredbo o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju in Direktivo 2002/49/ES o ocenjevanju in upravljanju okoljskega hrupa. Ocena bremena bolezni kaže, da samo zaradi hrupa iz prometa v Evropi vsako leto izgubimo 1,3 milijona zdravih let življenja, kar ustreza letnim gospodarskim stroškom v višini najmanj 95,6 milijarde EUR. To predstavlja približno 0,6 % bruto domačega proizvoda (BDP) regije vsako leto (EEA, Environmental noise in Europe 2025). Hrup v okolju naj se znižuje tako, da bo postopno in dolgoročno zagotovljeno zdravo bivalno okolje skladno s smernicami EU.
- Navedba v mnenju »da izvedba plana/posega verjetno ne bo imela pomembnejših vplivov na zdravje ljudi« pomeni, da stopnja tveganja za zdravje ljudi najverjetneje ne bo večja, kot je zajeta v mejne vrednosti, ki so določene z okoljsko zakonodajo. Vendar: skladnost z mejnimi vrednostmi ne pomeni nujno, da ni zdravstvenih učinkov.¹
- Pri izdelavi mnenja smo upoštevali tudi, da bodo izvajalci del in upravljavci posega v času življenjske dobe posega (gradnja, obratovanje, odstranitev) spoštovali pripadajočo veljavno okoljsko zakonodajo in drugo pripadajočo zakonodajo, ki je namenjena varovanju zdravja ljudi.

Podpisnik:

NINA PIRNAT
Center za zdravstveno ekologijo

NIJZ

Potrdil: NINA PIRNAT Datum potrditve: 10. 08.
2026 10:37

Pripravil:

ANDREJ URŠIČ
dr. SONJA JERAM
MAŠA ROKAVEC
LEON ŽABERL
DEJAN BAHČ

Oddelek za podnebne spremembe in proučevanje vplivov grajenega okolja na zdravje

¹ United Nations, Economic and Social Council, Economic Commission for Europe: Draft guidance on assessing health impacts in strategic environmental assessment. Working Group on Environmental Impact Assessment and Strategic Environmental Assessment. Ninth meeting, Geneva, 9–11 June 2020, ECE/MP.EIA/WG.2/2020/7

Priloge:

- /

Poslati:

- MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE, Štefanova ulica 005, 1000 Ljubljana, Elektronsko
- breda.kralj@gov.si

V vednost:

- naslov,
- arhiv, tu